

מסורת הש"ס

(א) לקמן קרא: [זכחים ו: יז]; (ב) [לקמן קרא: ג] (ג) [ג"ל אמר רבא], (ד) זכחים עט. ע"ש, (ה) [פסחים עה:]; (ו) נקט. ד"ה ומו לא], (ז) [דף סו.], (ח) [פרשת וז כי פי ע"ש היטב וזריך ישוב], (ט) [ג"ל דהרא"ה], (י) [ע"ז עד.], (יא) [ע"ז פ"ח ה"ב].

גליון הש"ס

תוד"ה שאני וכו' ולא שומן: מ"מ קשה להמקטן דפריך והא אמר ר"ה ורלה להוכיח דכל גלי מפעפע יקשה ממתי? וז דעוף מוטעו: ד"ה אמר וכו' אומר ר"ת דדוקא. עיין ע"ז ט ע"ב תוד"ה אכל:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה שאני וכו' והכי ר"י בר ר"מ מפרש: (ב) ד"ה אמר וכו' שלא היה כמוב בפרקים במשורה כרז:

לעזי רש"י

טרישנלש"ט. חזרר, מחלחל.

מוסף רש"י

תרומה כו' ואם בשל בנותן טעם. נאסרין החליץ תמים (נחמ"ס צא):

גיד הנשה פרק שביעי חולין

צו.

עין משפט ונר מצוה

בג א ב מיי פט"ו מהל' מאכלות אסורות הל' לב טוש"ע יו"ד שומן קה סעיף ה:

בד ג טוש"ע שם ס"ח: **ב**ה ד מיי פ"ט מהל' מאכלות אסורות הל' יא סמג לאוין קלף טוש"ע יו"ד סי' כג:

בו ה מיי פט"ו מהל' תרומות הל"ט:

בז ו מיי פט"ו מהל' מאכלות אסורות הל' טט:

ז [מיי פט"ו תכלות מאכלות אסורות הלכה לן]:

רבינו גרשום

למימר דחלב לאזוני לא מטא אפילו הכי אסור: רב הונא בר יהודה אמר כוליא בחולבא הוה. כלומר הא עובדא בכנישתא דמעון לא גרי שצלאו בחבלו הוה דאי הוה [הכי] ודאי הוה אסור דמפעפע אלא כוליא בלעא (א) דגומרי מישב שייבי: רב אדא בר אהבה אמר כולכית באילפס הוה כלומר דג טמא שבישלו עם דגים טהורים ואתו שאלו וכו': קפילא ארמאי. אופה נכרי: מין שאינו מינו דהיתרא כו' כגון בשאינו מינו. מין במינו דליכא למיקם אטעמא כגון חתיכה של גבלה שנתבשלה עם חתיכות טהורות:

(א) נלאוהי איתו מוכן דא"כ כגדי מני י"ל דמישב שייבי ועוד דמישב שייבי לא שייך רק כדס אכל לא בשמונית וי"ע.

דבכל מקום שאנו אוסרין כדי קליפה אמאי אין אותו כדי קליפה חוזר ואוסר מה שאכלו וצענין זה יאסר הכל אלא היינו טעמא לפי שאין טעם האיסור עובר כלל יותר מכדי קליפה והרב רבי אליעזר ממייץ היה מחלק משום דלא אמרינן חתיכה עצמה נעשה נבלה במקצת חתיכה אלא בכל החתיכה ואין זה טעם ועוד תדע דאי לא תימא הכי אין לך צטר מותר לעולם דהא קיימא לן דכל הצטר הנמלח כששהה במלחו יוס או יומים יש בו טעם מלח יותר ואפ"ה לא אמרינן דמלח שעל הצטר הנאסר מחמת הדס יחזור ויאסור את הצטר אלא ז"ל משום דלע"פ שנבלע בצטר טעם המלח טעם הדס שנמלח אין נבלע בו כלל:

שאני חלב דמפעפע. לכן אסור אפילו הראש והא דאמרינא)

נטף מרוטצו על החרס וחזר אליו יטול את מקומו ותו לא היינו משום דרוטצו אינו מפעפע כל כך דליר צעלמא הוא * ולא שומן וא"ת אס כן במתניתין איכא שומן הגיד דמפעפע ואפילו נללה נמי ליסתק כוליה ונראה לר"ת דשמו של גיד אינו מפעפע והרב (א) ר"מ מפרש כיון דשומן הגיד לא מיתסר אלא מדרבנן דגורזו ביה אטו הגיד כשאין הגיד אוסר גם בו לא החמירו ולפירושו למאי דקיימא לן (לקמן דף עט:) דאין בגדין צנ"ט אפילו נתבשל לא אוסר כמו שאין הגיד אוסר ורבינא דאסר בסמוך גבי הנהו אטמאתא ז"ל דסבר דיש בגדין צנ"ט כתנא דמתניתין: **ההוא בחוש**

הוה. מפרש ר"ת כחוש הוה ויש בו מעט חלב וצטל בששים: **כוליא בחלבא** הוה ושריא. לפי שהיה הקרום מפסיק ונראה שזריך להסיר מן הכוליא כדי קליפה לפי שהקרום עצמו מוצלע מן החלב כדאמרינן לעיל (דף כג). תלתא קרמי הוה וא"ת ליסתק כוליא משום דמפעפע זה לוצן כוליא דרבי יוחנן גופיה אסר לעיל (דף כג): לוצן כוליא כדאמרינן דממרט ליה וי"ל כיון דלא אסור אלא מדרבנן אינו אוסר את הכוליא: **אבר** בשר בחלב מאן טעים י"ה. והא דלא פריך אמתניתין (לעיל דף יא): דיך שנתבשל זה גיד הנשה מאן טעים ליה משום דמשערין ליה כצטר בלפת אכל קשה דלמתי' דפרק כל הצטר (לקמן דף קח). דטפת חלב שנפלה על חתיכת צטר אס יש זה צנ"ט וכו' הוה מני למפרך וכן אמתי' דפריך בתרא דמסכת ע"ז (דף עג.) יין צמים ומים ציין צנ"ט וי"ל דהתם קל לשער צס' אכל הכא אין קל לשער מה שצולע בקדרה אלא על ידי טעימה אי נמי דמשמע ליה דהך צרייתא על ידי טעימה איירי דומיא דתרומה דטעם לה כהן: **סמכנין** אקפ"א. אע"ג דעודז כוכבים הוא כיון דקפילא הוא לא משקר שלא יפסיד אומנתו: **אמר רבא ב'** ואמור רבנן בם'. לקמן צפ' כל הצטר (דף ק) פסק הקונטרס כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל מדקס ליה רבי צעטתיה דקאמר נרחין דרבי יהודה ורב ושמואל נמי דלמרי תרוייהו כל איסורים שבתורה צמינו צמשהו ותינא כוותייהו במסכת עבודה זרה בפרק בתרא (דף עג.) ואע"ג דאיפליגו עלייהו רבי יוחנן ור"ל התם ותינא נמי כוותייהו שמעינן נמי לאצבי ורבא דבתראי הוו דקמו כרז ושמואל דליתמר חלל לגו חמרא כו' במסכת עבודה זרה פרק בתרא (דף סו.) וצמסכת פסחים (דף ג.) נמי פסיק רבא הלכתא חמך צומנו צין צמינו צין שלא צמינו צמשהו כרז וטעמא דרז מפרש התם דרז לטעמיה דלמר כל איסורין שבתורה צמינו צמשהו ושלא צמינו גזר רב אטו צמינו צחמך משום דלא דלייל אינטי מיניה ואתו לזלויל ביה עד כאן לשון הקונטרס ור"ת אומר דכל זה אינו ראיה דאין הלכה לא כרבי יהודה ולא כרבי ולא כרז ושמואל דהלכה כרבי יוחנן לגבי רב כדאמר בריש ביצה (דף ז:) וגבי שמואל כדאמר במי שהוליאווה (ערוצין מז:) ורבי יהושע צן לוי נמי אית ליה לקמן (פג.) צשמעתין דמין צמינו נמי צטיל דיליף מזורע בשלה דהוי מין צמינו ורבי יהושע צן לוי צר סמכא הוא והלכה כמותו בכל מקום ואפילו לגבי ר' יוחנן כדמשמע בפרק בתרא דשפלה (דף טו.) דלמר רב פפי משמיה דרבא מצי כנישתא לצי רבנן שרי מצי רבנן לצי כנישתא אסור ורב פפא משמיה דרבא דלמר איפליא וקאמר התם כוותיה דרז פפי מסכתבא דלמר רבי יהושע צן לוי בית הכנסת מותר לעשותו בית המדרש ואע"ג דרבי יוחנן פליג עליה כדאיתא התם מיימי ראיה מר' יהושע צן לוי ומיהו ר"ת צעלמו היה דוחא דהא דפליג רבי יוחנן התם דקאמר את הבית הגדול בית שמגדלין צו תפלה אף שמגדלין צו תפלה קאמר להכי מיימי מרבי יהושע צן לוי דלרז פפא דלמר איפכא לא הוי לא כרבי יהושע צן לוי ולא כרבי יוחנן ומ"מ יש ראיה דבסדר תנאים ואמוראים פוסק הלכה כרבי יהושע צן לוי בכל מקום וההיא דחמרא לגו חלל וחמרא חדתא צעינבי אומר ר"ת דאיכא לאוקומי בטבל ויין נסך דמודי צהו רבי יוחנן כדאמרינן במסכת עבודה זרה (דף עג.) תדע דהא רבא גופיה אית ליה הכא דמין צמינו דליכא למיקס אטעמיה צס' ורבינו אפרים היה דוחא דהכא איירי בחמרא חדתא צעינבי וקרי ליה מין צמינו לפי טעמם שוה ויש להס דין מין צשאנו מינו דהא רבא חזיל בפרק בתרא דמסכת ע"ז) צתר שמה ואין נראה לומר כן דכיון דחלל צתר שמה לא היה קורא אותו מין צמינו ובהקומן רבה (נחמ"ס כג.) נמי קאמר רבא קסבר רבי יהודה כל מין ומינו ודבר אחר כו' מכלל דרבא גופיה לא סבירא ליה הכי ובפרק כל שעה (פסחים דף ג.) דלמר רבא הלכתא חמך צומנו צין צמינו צין שלא צמינו צמשהו כרז לא גרס ר"ת צמשהו כרז וכן משמע בה"ג שלא היה כתוב בפרסים (ב) כרז שכתב שם מדללא יהיב רבא שיעורא למילמיה ש"מ דאסור צמשהו כרז ועל פי ה"ג מוגה בפרסים אלא גרסינן אסור פי' צנות טעם כרבי יוחנן דהתם ושם מפורש אמאי לא פסיק בהדיא כו' יוחנן וכן פסק בשאלות דרז אחאי(י) דרבא כרבי יוחנן ומ"מ לא היה ר"ת פוסק הלכה לנעשה לחמך צפסח וכשהיו מוצאין חטה בתרגולת רותחת צפסח היה מזריך להשהותה עד אחר הפסח ואור"ת דלע"ג דתנן צאהלות (פי"א מ"ז) צעופות וצדגים כדי שתפול לאור ותשקר דברי ר"ש אפי' ילפינן איסור מטומאה דחשיב כמעוכל הא פליג התם ר' יהודה צן צתירא וקאמר צעופות וצדגים מעת לעת ובשל תורה הלך אחר המחמיר ואפי' גרס צמשהו כרז דילמא שאני חמך דחמיר טפי דעובר צבל יראה ולא דלייל מיניה ואע"ג דקא מפרש התם טעמא דקאמר רב לטעמיה כו' רבא פסיק כרז ולא מוטעמיה וטעמיה דרז משום דסבר צעלמא דמין צמינו צמשהו וגורין צפסח שלא צמינו אטו מינו אכל לרבא אע"ג דבכל איסורין הוי צנותן טעם אפי' צמינו מחמיר לאסור צפסח צמשהו אפי' שלא צמינו ועוד דבפרסים ישנים לא גרסינן רב לטעמיה אלא ה"ג והא רב ושמואל דלמרי תרווייהו כל איסורין שבתורה שלא צמינו צנותן טעם ומשני רב גזר צחמך שלא צמינו אטו מינו והא דלא חשיב חמך צפסח בהדי טבל ויין נסך הוי שלא צמינו צנותן טעם וחמך אפי' שלא צמינו צמשהו ואף רבי יהודה גאון פסק דוקא צחמך קאי רבא כרז אכל צשאר איסורין הילכתא כרבי יוחנן ור"ל ועוד הביא ר"ת ראיה דבפרק התערובת (זכחים עט:) צשמעתא (ט) דחרץ סבר רבי אליעזר צן יעקב דמין צמינו צטל ומשנת ראצ"ק קב ונקי וסתמא דגמרא נמי קאמר הכי בשלהי ביצה (דף לח:) גבי ר' אבא דלמר מי שנתערב לו קצ חיטים כו' דקאמר שפיר עבדיו דלחיוו עליה דמ"ש חיטים צשעורין דלא דמין צשאנו מינו צטיל חיטין צחיטין נמי נהי דלר' יהודה לא צטיל לרבנן צטיל משמע דהכי הלכתא ולהכי אחיוו עליה אע"ג דר' יהודה מייירי התם מכלל דרישא רבנן מ"מ רבנן דהתם לא איירי צמינן צמינו ובה"ג של אכספמיא פוסק דחתיכה דחתיכות צנ"ט ומילתא דרבא דלמור רבנן צס' אייתו לפסק הלכה ובקונטרס גופיה פסק בפרק בתרא דמסכת ע"ז (דף סו.) גבי פלוגתא דלצבי ורבא דהלכתא כו' יוחנן דסבר צנותן טעם ויין נסך דקאמר התם צמשהו * אומר ר"ת דדוקא ציין שנתנסך לפני עבודת כוכבים דהא אמתניתין דין ציין ומים צמים קאי ומים צמים אי אפשר להיות אלא צנתנסך וצתשוצת הגאונים [בכתב יד] רבינו יוסף ט"ע מלא ר"ת יין נסך שנתנסך לפני עבודת כוכבים אסור בהנאה ואינו צטל אפילו צאלף כמו ששנינו(י) ואלו אסורין ואיסורין צכל שהוא וכו' מכלל דסתם י"ס ושאר איסורין חוץ מטבל ויין נסך צין צמינו צין שלא צמינו צנותן טעם וקשה מתוספתא (י) דקתני אגרדמין עוברז כוכבים שטעם מן הכוס והחזיר לחבית אסור קדח צמינקת ונפלה ממנו טיפה אסור מפני שטיפת יין אסורה ואוסרת צכל שהוא משמע דסתם י"ס אסור צכל שהוא וי"ל דלמתי כו' יהודה דלמר מין צמינו לא צטיל וההיא דקנישקנין דקדים ופסיק עוברז כוכבים אסור צפסח בתרא דמסכת ע"ז (דף עג.) אע"ג דלא מיתסר אלא טיפה הנוגעת בפיו דקסבר נלוז אינו חצור מדשיר צקדים ופסק ירמאל יש לפרש דהאי אסור דקאמר היינו דאסור לכתחלה לעשות דאין מצטלין איסור לכתחלה אי נמי למ"ד מין צמינו צכל שהוא קאמר דאסור:

איכא